

„ISKRALAISEN“ TAKTIKAN VIIMEINEN SANA ELI ILVEILYVAALIT UUTENA KAPINAAN HERÄTTÄVÄNÄ VAIKUTTIMENA

Olemme jo monta kertaa puhuneet siitä, että „Iskran“ taktiikka „duuma“-kamppailussa on perusteetonta. Perusteettomia ovat tämän taktiikan molemmat pääpiirteet: sekä pyrkimys kannattaa Duumaan meneviä osvobozhdenijelaisia tunnettujen vallankumouksellisten sitoumusten pohjalla että tunnuksen: „kansalaisten vallankumouksellinen itsehallinto“ julistaminen, kehoitus yleiskansallisten perustavan kokouksen vaalien suorittamiseen itsevaltiuden aikana. Nyt vihdoinkin on menshevikkien „Etelän perustavan (?) konferenssin“ päätöslauselmassa yritetty muotoilla „Iskran“ taktiikka täsmällisesti ja virallisesti. Tuossa konferenssissa olivat edustettuina Venäjän uusiskralaisten parhaat voimat. Päätöslauselma tarjoaa meille yrityksen esittää asiallisesti proletariaatille tarkoitettuja puhtaasti käytännöllisiä neuvoja. Juuri sen vuoksi tämän päätöslauselman huolellinen erittely onkin päivänpolttavan välttämätöntä sekä määrätyn käytännön kokemuksen saamiseksi että „Iskran“ koko taktillisen asenteen arvioimiseksi kokonaisuudessaan.

Tässä on päätöslauselman täydellinen teksti:

Etelän järjestöjen Perustavan konferenssin päätöslauselma Valtakunnanduuman johdosta. Pitäen ainoana, koko kansan etuja vastavana, ulospääsynä nykyisestä vaikeasta tilanteesta perustavan kokouksen koollekutsumista yleisen, yhtäläisen, välittömän ja salaisen äänestyksen pohjalla itsevaltiudellisen valtakomennon likvidoimiseksi ja demokraattisen tasavallan perustamiseksi, tasavallan, jota proletariaatti tarvitsee ennen kaikkea taisteluun varten porvarillisen järjestelmän kaikkia perustoja vastaan ja sosialismin toteuttamiseksi,— ja ottaen huomioon:

1) että Valtakunnanduuman vaalijärjestelmä ei anna mahdollisuutta koko kansan osallistumiselle niihin, jota paitsi kaupungin asukkaille

säädetyt korkean omaisuussensuksen vuoksi proletariaatti on kokonaan vailla vaalioikeutta, ja talonpoikaisto — ja sittenkin vain osa talonpoikaistoa — tulee valitsemaan neliaasteisen järjestelmän perusteella, mikä antaa täyden vapauden hallinnollisen painostuksen harjoittamiselle niiden suhteen; —

2) että koko Venäjä on edelleenkin vailla kaikkia välttämättömiä kansalaisvapauksia, joita ilman vaaliagitaatio ja siis myös hiukankin oikeuden vaalien suorittaminen on mahdotonta, ja että nykyään päinvastoin hallinnollinen mielivalta on kaikkialla vallalla enemmän kuin milloinkaan muulloin, ja valtavan suuria paikkakuntia toinen toisensa jälkeen julistetaan sotatilaan; —

ja vihdoin 3) että kaikkia reuna-alueita varten laaditaan vieläkin irvikuvamaisempaa edustusjärjestelmää; —

konferenssi kehoittaa kaikkia järjestöjä harjoittamaan mitä tarmokkainta agitaatiota, joka paljastaa sen edustuslaitoksen koko irvikuvamaisuuden, jolla itsevaltiudellinen hallitus aikoo pettää kansaa, ja julistaa tietoisesti kansan petturiksi jokaisen, ken on valmis tyytymään Valtakunnanduumaan eikä aseta tehtäväkseen tällä ratkaisevalla hetkellä teoillaan ja taktiikallaan kannattaa vallankumouksellisen kansan vaatimuksia perustavan kokouksen koollekutsumisesta yleisen, yhtäläisen, välittömän ja salaisen äänioikeuden perustalla.

Mainitun vaatimuksen pikaisen toteuttamisen mielessä Etelän konferenssi suosittelee puoluejärjestöille seuraavanlaista taktiikkaa:

1) On harjoitettava farmokasta agitaatiota työläisproletariaatin ja talonpoikaisjoukkojen keskuudessa tarkoituksena laajojen demokraattisten järjestöjen luominen ja niiden yhdistäminen yleisvenäläiseksi järjestöksi tarmokasta taistelua varten Valtakunnanduumaa vastaan ja yleiskansallisen perustavan kokouksen toimeenpanemiseksi, samalla kun viipymättä otetaan käytäntöön sanan-, paino-, kokoontumis-, yhdistymis- ja lakkovapaus. — Tämän yleisvenäläisen kansanjärjestön perustamista kohti on kuljettava muodostamalla agitaatiokomiteoita, joita työläiset valitsevat eri tehtävissä, yhdistämällä näitä agitaatiokomiteoita; perustamalla vastaavanlaisia agitaatiokomiteoita talonpoikaiston keskuuteen; luomalla kiinteämpi yhteys kaupunki- ja talonpoikaiskomiteain välillä; muodostamalla lääninkomiteoita ja luomalla yhteydet niiden kesken.

2) Tämän järjestön ollessa riittävän voimakas ja kun työväenjoukoilla on vastaavanlainen mieliala, on vaalikamppailun alkaessa ryhdyttävä järjestämään yleiskansallisia perustavan kokouksen vaaleja ottaen huomioon, että järjestynyt kansanliike, jonka tarkoituksena on näiden vaalien toimeenpano, saattaa luonnollisesti olla siirtymistä yleiskansalliseen kapinaan tsarismia vastaan, sillä tsarismien kiertämätön vastarinta ja yhteenotto tsarismien kanssa vaalien toimeenpanemisen pohjalla synnyttävät uusia kapinaan herättäviä vaikuttimia ja kansan järjestäminen ennakoita turvaa sen, että kapinasta tulee yleinen ja yhtenäinen.

3) Rinnan tämän kanssa konferenssi kehoittaa pyrkimään vaalikoussuvapauden valloittamiseen, suosittelee tarmokasta sekaantumista vaalikamppailuun, kansan sekaantumista valitsijamiesten kokouksiin, sitä, että valitsijamiehet selvittäisivät kansan keskuudessa laajoissa kansankokouksissa niitä tehtäviä, jotka Valtakunnanduumaan valittavilla edustajilla on, ja sosialidemokraattisen puolueen pitää pyrkiä saamaan ne väestökerrokset, joilla on oikeus osallistua Valtakunnanduuman vaaleihin, lähtemään vallankumoukselliselle tielle, mikä voi

ilmetä joko yhtymisenä kansan demokraattisten järjestöjen johtamaan kapinaan tahi, kapinan puuttuessa, pyrkimyksenä muuttaa muotoutumassa oleva Valtakunnanduuma vallankumoukselliseksi kokoukseksi yleiskansallisen perustavan kokouksen koollekutsumista varten tai että se myötävaikuttaisi perustavan kokouksen koollekutsumiseen kansan demokraattisten järjestöjen taholta.

4) On valmistauduttava painostamaan Valtakunnanduumaa samaan suuntaan, ellei sen lopulliseen koollekutsumiseen mennessä kansanliike ole johtanut itsevaltiuden kukistamiseen ja perustavan kokouksen järjestämiseen.— On valmistauduttava esittämään Valtakunnanduumalle ultimaatumia perustavan kokouksen koollekutsumisesta, viipymättömästi sanan-, kokoonumis-, paino- ja yhdistymisvapauden käytäntöönottamisesta ja kansan aseistamisesta.— On valmistauduttava kannattamaan tätä ultimaatumia poliittisella lakolla ja muilla laajakantoisilla kansan esiintymisillä.

5) Koko tämä taktiikka pitää hyväksyä laajoissa kansankokouksissa, joita järjestetään ennen vaalikamppailua ja sen aikana proletariaatin ja talonpoikaiston keskuudessa.

Älkäämme pysähtykö monisanaisuutta potevan päätöslauselman toimitusluontoiisiin puutteellisuuksiin. Pysähtykäämme suoraa päätä perusvirheisiin.

1. Johdantosanoissa kosketellaan ainoaa ulospääsyä nykytilanteesta. Tällöin on painopiste kokonaisuudessaan siirretty perustavan kokouksen *käsitteeseen* eikä ole sanottu sanaakaan siitä, *kenen* se pitäisi kutsua koolle, ettei „ulospääsystä” tulisi ulospääsy ainoastaan sanoissa, vaan *teoissa*. Tämä vaikeneminen on sosialidemokraattien antautumista osvobozhdenijelaisten edessä. Olemme jo monesti osoittaneet, että juuri monarkistisen liberaalisen porvariston edut pakoittavat osvobozhdenijelaisia rajoittumaan pelkästään yleiskansallisen perustavan kokouksen koollekutsumiseen ja *vaikenemaan* siitä kysymyksestä, kenen se pitäisi kutsua koolle. Olemme monesti osoittaneet, että juuri tämän kysymyksen on kehittyvä vallankumous jo nostanut etu-tilalle, että juuri siinä on nyt peruseroavaisuus porvariston opportunistisen („sovittelu-”) taktiikan ja proletariaatin vallankumouksellisen taktiikan välillä. Uusiskralaiset ovat päätöslauselmallaan antaneet nyt asiakirjallisen todisteen siitä, että he potevat parantumatonta sokeutta taktiikan peruskysymyksissä ja kallistuvat osvobozhdenijelaisiin tunnuksiin.

Etempänä päätöslauselman sisällössä sotketaan vielä enemmän kysymystä yleiskansallisen perustavan kokouksen koollekutsumisesta. Propaganda, joka asettaa tässä suhteessa toiveet Valtakunnanduumaan, on suorastaan

taantumuksellista propagandaa ja perustavan kokouksen koollekutsumisella „kansan demokraattisen järjestön” toimesta on sama merkitys kuin jos ehdottaisimme, että perustava kokous kutsuttaisiin koolle Mars planeetalla asuvien kansan ystävien komitean toimesta.— Yleisvenäläisessä konferenssissaan uusiskralaiset tekivät anteeksiantamattoman virheen *samaistaessaan* yleiskansallisen perustavan kokouksen koollekutsumisen vallankumoushallituksen toimesta sen koollekutsumiseen jonkin edustuslaitoksen toimesta. Nyt uusiskralaiset ovat menneet vielä kauemmas taaksepäin: he ovat tyystin vaienneet väliaikaisesta vallankumoushallituksesta. Miksi? millä perusteella? millä tavalla heidän katsantokantansa ovat muuttuneet? — kaikki tuo pysyy salaisuutena. Taktillisten toiminnanohjeiden kehittelyn asemesta menshevikit antavat konferensseissaan yksinomaan näytteitä hyppäyksistä ja horjahteluista milloin oikeaan, milloin vasempaan.

2. Kun julistetaan „tietoiseksi kansan petturiksi jokainen, ken on valmis tyytymään” j.n.e., niin se juuri onkin tuollainen hyppäys muka vasempaan ja sitä paitsi hyppäys ei todella vallankumoukselliselle tielle, vaan vallankumoukselliseen fraasiin. Ensinnäkin, mitä varten tarvitaan tuota remseää sanaa „tietoista” (petturista)? Oliko Johann Jacobi, joka vuonna 1847 meni porvarillisena liberaalina Valtakunnanduumaan eli Yhdistettyyn Landtag’iin ja vuosien 1870—1871 sodan jälkeen liittyi sosialidemokraatteihin, oliko hän tietoinen kansan petturi? Onko jokainen talonpoika, joka menee Duumaan ja „on valmis” tyytymään hyvin, hyvin vähään, tietoinen petturi? Toiseksi, onko tässä esitetty petturuuden kriteeri järkevä: ken *on valmis* tyytymään, ken ei aseta itselleen tehtäviä j.n.e. Miten todistetaan „valmius” ja „tehtävien asettelu”, sanoin vaiko teoin? Jos sanoin, niin silloin on Valtakunnanduumaan meneviltä kadeteilta („konstitutionalisti-demokraateilta”, „perustuslaillisilta demokraateilta”, kuten osvobozhdenijelaiset ovat nyt itsensä nimenneet) otettava allekirjoitus tai vallankumouksellinen sitoumus (Parvus, Tsherevanin, Martov). Siinä tapauksessa päätöslauselman pitää ilmaista tämä ajatus selvästi eikä hämätä asiaa. Jos taas „valmius” todistetaan teoilla, niin miksei sitten päätöslauselmassa sanota avoimesti ja suoraan, *mitkä* „toiminnot” sen kanalta todistavat valmiutta? Siksi, että päätöslauselmaan

on vaikuttanut uuden „Iskran” perusvirhe, „Iskran”, joka ei osaa vetää rajaa vallankumouksellisen demokratian ja monarkistis-liberaalisen demokratian välille. Kolmanneksi, onko järkevää, että taisteleva puolue puhuu yleisessä muodossa henkilöistä („jokainen, ken”) eikä konkreettisesti muodossa suuntauksista tai puolueista? Meille on nyt erittäin tärkeää paljastaa proletariaatin edessä nimenomaan perustuslaillis-demokraattinen suuntaus, nimenomaan kadettien puolue, joka on jo „toiminnoillaan” osoittanut meille, mitä vaatimuksia ja miten se kannattaa. Kun vedotaan sosialidemokraattisten järjestöjen nimessä työläisiin, puhutaan heille Duumaan menevistä, Duuman valitsijamiehistä y.m., ja ollaan vaiti kadettien puolueesta (myös osvobozhdenijelaisista), niin se merkitsee joko kunnotonta kieroilua ja viekastelua (tekemällä selän takana sopimuksen osvobozhdenijelaisten kanssa heidän tukemisestaan Parvusiin tai Tsherevaninin ehdoilla) tahi tyhmyyksissään tehtyä turmeluksen kylvämistä työväen keskuuteen ja luopumista taistelusta kadetteja vastaan.

Paitsi historiallisia tosiasioita „Osvobozhdenijen”, osvobozhdenijelaisten, zemstvomiesten ynnä muiden kadettien toiminnasta meillä ei ole mitään vakavaa aineistoa arvioidaksemme porvaristoon kuuluvien demokraattien „valmiutta” taistella yhdessä kansan kanssa. Uusiskralaiset kiertävät tämän aineiston ja rajoittuvat sisällyksettömään fraasiin. Ja Plehanov yrittää vielä uskotella meille, että taktillinen epämääräisyys ei täydennä organisaatioepämääräisyyttä „Iskran” katsantokannoissa!

Eiväthän iskralaiset ole tosiasiaassa ainoastaan sulkeneet silmiään kadettien „valmiudelta” petoksen tekoon, jota todistaa heidän ilmeinen, kaikkien toteama käänteensä oikeaan heinäkuun ja syyskuun zemstvokokousten välisenä aikana, vaan ovatpa he *auttaneetkin* näitä kadetteja sodallaan boikottia vastaan! Olettamuksellisia osvobozhdenijelaisia („jokainen, ken on valmis” j.n.e.) iskralaiset uhkailevat „kauhean peloittavilla” sanoilla, mutta reaalaisia osvobozhdenijelaisia he auttavat taktiikallaan. Hengeltään se on täydellisesti hra Roditshevin, erään kadettien johtajan tapaista, joka jyrisee: „Me emme ota vapautta kansan veren tahrimesta käsistä!” (tämä hra Roditshevin epävirallisessa kokouksessa W. Steadia vastaan lausuma fraasi kiertää nyt kaikki ulkomaalaiset sanomalehdet) — ja

samaan aikaan kuitenkin vaatii, että yleiskansallinen perustava kokous kutsuttaisiin koolle juuri noilla käsillä.

3. Päätöslauselman seuraava perustavaa laatua oleva virhe sisältyy tunnukseen: „laajojen demokraattisten järjestöjen luominen ja niiden yhdistäminen yleisvenäläiseksi järjestöksi”. Tuollaista tunnusta esittävien sosialidemokraattien kevytmielisyys on suorastaan hämmästyttävää. Mitä sitten merkitsee: luoda laajoja demokraattisia järjestöjä? Se voi merkitä jompaakumpaa: joko sosialistien järjestön (VSDTP:n) hukuttamista demokraattien järjestöön (sitä uusiskralaiset eivät voi tietoisesti toteuttaa, sillä se olisi proletariaatin täydellistä pettämistä) tahi sitten väliaikaista yhteenliittymistä sosialidemokraattien ja porvarillisten demokraattien tiettyjen kerrosten kesken. Jos uusiskralaiset haluavat saarnata tuollaista yhteenliittymistä, niin mikseivät he sano sitä suoraan ja avoimesti? miksi he kätkeytyvät „luominen” sanan taakse? miksi he eivät osoita tarkasti, nimenomaan minkälaisen porvarillisen demokratian sisällä olevien virtausten tai ryhmien kanssa he kehoittavat sosialidemokratiaa liittymään yhteen? Eikö tämä sitten ole uusi näyte siitä sallimattomasta *taktillisesta epämääräisyydestä*, joka teoissa kiertämättä muuttaa työväenluokan porvarillisen demokratian hännänkantajaksi?

Näiden „laajojen demokraattisten järjestöjen” luonteen ainoana määrittelynä päätöslauselmassa on viittaus niiden kahteen tarkoitukseen: taistelu (1) Valtakunnanduunaa vastaan ja (2) yleiskansallisen perustavan kokouksen puolesta. Jälkimmäisen tarkoituksen, sen hatarassa iskralaisessa sanamuodossa, s.o. ilman viittausta siihen, kenen pitää kutsua koolle yleiskansallinen perustava kokous, ovat kadetit tunnustaneet täydellisesti. Iskralaiset siis saarnaavat sosialidemokraattien ja kadettien yhteenliittymistä, vaikka häpeilevät sanoa sitä suoraan? Edellinen tarkoituksiperä on muotoiltu niin epäselvästi, kuin olemme tottuneet näkemään ainoastaan Venäjän laeissa, joissa tietoisesti petetään yleisöä. Mitä on taistelu Valtakunnanduunaa vastaan? Jos se ymmärretään kirjaimellisesti ja edellytetään, että päätöslauselman laatijat haluavat puhua ilman ekivookkeja, niin se merkitsee *Duuman boikotointia*, sillä toistaiseksi olematonta laitosta vastaan taistelemisen merkitsee, että tehdään vastarintaa sen syntymiselle. Mutta me tiedämme, että iskralaiset ovat boikottia vastaan, itse

päätöslauselmasta näemme, että etempänä he eivät enää puhu taistelusta Valtakunnanduuma *vastaan*, vaan Valtakunnanduuman *painostamisesta*, pyrkimyksestä muuttaa Valtakunnanduuma vallankumoukselliseksi kokoukseksi y.m.s. Siis sanoja „taistelu Valtakunnanduuma *vastaan*” ei pidä ymmärtää kirjaimellisessa, ahtaassa mielessä. Mutta jos asia on siten, niin missä mielessä ne sitten pitää ymmärtää? Siinä mielessäkö kuin ne ymmärtää hra M. Kovalevski, joka pitää Valtakunnanduumaan kohdistuvaa kritiikkiä sisältäviä referaatteja? Mitä nimenomaan on nimitettävä taisteluksi Valtakunnanduuma *vastaan*? Se jää salaisuudeksi. Sotkumestariimme eivät ole sanoneet siitä kerrassaan mitään määrättyä. Tuntien tietoisten työläisten mielialan, joka on ehdottoman vihamielinen taktiikalle, joka sallii sopimukset kadettien kanssa, taktiikalle, joka tietyillä ehdoilla kannattaa Duumaa, ovat uusiskralaisemme pelkurimaisesti valinneet keskitien: toisaalta toistetaan proletariaatin keskuudessa yleisesti tunnettua tunnusta: „taistelu Valtakunnanduuma *vastaan*”, toisaalta riistetään tältä tunnukselta täsmällinen sisältö, heitetään tuhkaa silmille, tulkitaan taistelu Duumaa *vastaan* Duuman painostamiseksi y.m.s. Ja tätä surkuteltavaa sekasotkua esittävät iskralaisten kaikkein vaikutusvaltaisimmat järjestöt sellaisella hetkellä, jolloin osvobozhdenijalaiset rintaansa lyöden huutavat koko Euroopalle, että he menevät Valtakunnanduumaan ainoastaan taistellakseen, yksinomaan taistellakseen siellä, että he ovat „valmiit” katkaisemaan täydellisesti välinsä hallitukseen!

Kysymme lukijoilta: onko missään nähty häpeällisempää horjuvaisuutta sosialidemokratian taktiikassa? Voidaanko kuvitella mitään tuhoisampaa sosialidemokratialle kuin tuo propaganda „laajojen demokraattisten järjestöjen luomisesta” *yhdessä osvobozhdenijalaisten kanssa* (sillä kadetit ovat suostuvaisia tuollaisten järjestöjen iskralaisesti esitettyihin tarkoituspieriin), mutta mainitsematta suoraan osvobozhdenijalaisia??

Ja Plehanov, joka on halventanut itseään Venäjän kaikkien vallankumouksellisten sosialidemokraattien silmissä miltei kaksi vuotta jatkuneella iskralaisten „organisaatioepämääräisyyksien” puolustelulla, alkaa nyt uskotella meille, että uusiskralainen taktiikka on hyvä!..

4. Edelleen. Ei ole ollenkaan järkevää nimittää laajojen (ja löyhien) demokraattisten järjestöjen koostumaa „yleisvenäläiseksi kansanjärjestöksi” tai „demokraattiseksi kansanjärjestöksi”. Se on ennen kaikkea teoreettisesti väärin. Kuten tunnettua, ekonomistit erehtyivät siinä, että sekoittivat puolueen ja luokan. Vetäen esiin vanhoja virheitä iskralaiset sekoittavat nyt toisiinsa demokraattisten puolueiden tai järjestöjen summan ja kansanjärjestön. Se on tyhjä, valheellinen ja vahingollinen fraasi. Se on tyhjä, sillä siinä ei ole mitään määrättyä ajatusta, koska siitä puuttuu viittaus tiettyihin demokraattisiin puolueisiin tai virtauksiin. Se on valheellinen, sillä kapitalistisessa yhteiskunnassa ei edes edistynein luokka, proletariaatti, kykene luomaan puoluetta, joka käsittäisi koko luokan,— ja koko kansasta yleensä ei kannata puhuakaan. Se on vahingollinen, sillä se ryvettää aivot räiskyvillä sanoilla viemättä eteenpäin reaalista toimintaa todella demokraattisten puolueiden todellisen merkityksen selittämiseksi, niiden luokkaperustan, niiden proletariaattiin läheisyyden asteen y.m.s. selittämiseksi. Nimenomaan nyt, demokraattisen vallankumouksen, yhteiskunnallis-taloudellisen sisältönsä kannalta porvarillisen vallankumouksen, kaudella on erikoisen voimakasta porvarillisten demokraattien, kaikkien noiden kadettien y.m. aina sosialistivallankumouksellisiin saakka, pyrkimys propagoida „laajoja demokraattisia järjestöjä”, yleensä kannustaa suoraan tai välillisesti, avoimesti tai salaviihkä puolueettomuutta, s.o. tiukan jaon puuttumista demokraattien välillä. Proletariaatin tietoisten edustajain on taisteltava päättävästi ja säälimättä tätä tendenssiä vastaan, sillä se on varsinaiselta olemukseltaan syvästi porvarillista. Meidän on nostettava etualalle tarkat puolue-eroavaisuudet, paljastettava kaikki sekasotku, osoitettava muka yhtenäistä, solidaarista, laajaa demokratismia koskevien fraasien valheellisuus, fraasien, joita liberaaliset lehtemme kihisevät. Ehdottaessamme määrättyjen tehtävien suorittamiseksi yhteenliittymistä demokratian tiettyjen kerrosten kanssa meidän on otettava huomioon yksinomaan *vallankumouksellinen* demokratia,— etenkin sellaisena aikana kuin nykyään,— meidän on osoitettava ne tunnusmerkit, jotka selvimmin erottavat ne, jotka „ovat valmiit” taistelemaan (nyt jo vallankumousarmeijan riveissä), niistä, jotka „ovat valmiit” hieromaan kauppoja itsevaltiuden kanssa.

Selittääksemme havainnollisemmin iskralaisille heidän virheensä otamme yksinkertaisemman esimerkin. Meidän ohjelmassamme puhutaan talonpoikaiskomiteoista. VSDTP:n III edustajakokouksen päätöslauselma määrittelee täsmällisemmin niiden merkityksen nimittäen niitä vallankumouksellisiksi talonpoikaiskomiteoiksi (tässä suhteessa on uusiskralainenkin konferenssi oikeastaan samalla kannalla III edustajakokouksen kanssa). Niiden tehtäväksi asetimme yleensä demokraattisten ja eritoten agraariuudistusten toteuttamisen *vallankumouksellista tietä aina tilanherramaiden konfiskointiin saakka*. Iskralaiset suosittelevat nyt päätöslauselmassaan vielä uusia „agitaatiokomiteoita talonpoikaiston keskuuteen”. Tämä neuvo ei ole sosialististen työläisten, vaan liberaalisten porvarien arvoinen. Sellaiset „talonpoikain agitaatiokomiteat”, jos niitä perustettaisiin, olisivat aivan kokonaan hyödyksi osvobozhdenijelaisille, sillä niiden vallankumouksellinen luonne tulisi vaihdetuksi liberaaliseen: me huomautimme jo, että näiden agitaatiokomiteain iskralaisesti määritelty agitaation sisältö (taistelu Valtakunnanduunaa „vastaan” ja yleiskansallisen perustavan kokouksen puolesta) ei mene osvobozhdenijalaisen ohjelman puitteita kauemmaksi. Onko uusiskralaisille nyt selvää, että täydentäessään vallankumouksellisten talonpoikaiskomiteain tunnusta „talonpoikain agitaatiokomiteain” tunnuksella he muuttavat sosialidemokraattiset tunnukset osvobozhdenijelaisiksi?

5. Lopuksi tulemme myös tämän „yleisvenäläisen kansanjärjestön” päätehtävään — perustavan kokouksen yleiskansallisten vaalien järjestämiseen. Itsevaltiuden säilyessä — yleiskansalliset vaalit! Ja „yhteenotot” itsevaltiuden kanssa antavat „uusina kapinaan herättäviä vaikuttimia”... Siinäpä todellakin ilveilyvaalit uusina kapinaan herättävinä vaikuttimina!

„Vallankumouksellisen itsehallinnon” tunnus ja perustavan kokouksen „itsestäänsyntyminen”-teoria ovat kiertämättä johtaneet tähän typeryyteen, josta on ehdottomasti tuleva klassillinen. Se, että puhutaan yleiskansallisista vaaleista Trepovien herruuden aikana, s.o. ennen kapinan voittoa, ennen tsaarivallan tosiasiallista kukistamista, on mitä suurinta manilovilaisuutta, joka voi tuoda vain uskomatonta poliittista turmelusta työläisten aivoihin. Vain henkilöt, jotka uusi „Iskra” on totuttanut fraasin herruuteen,

voivat hyväksyä sellaisia tunnuksia, jotka menevät pirstaleiksi selkeäjärkisen kritiikin ensimmäisestä kosketuksesta. Tarvitsee vain hiukan ajatella sitä, mitä ovat *yleiskansalliset* vaalit tämän sanan todellisessa merkityksessä, tarvitsee vain muistaa, että ne vaativat niin agitaatiovapautta ja koko väestölle tiedoittamista kuin myöskin sitä, että koko väestö tunnustaisi sellaisen keskuksen tai sellaiset paikalliset keskuksat, jotka laativat luettelot koko väestöstä ja suorittavat kyselyoperaation todella kaikkien suhteen poikkeuksetta,—tarvitsee hiukkasen ajatella sitä todetakseen „Iskran” suunnitteleminen „yleiskansallisten vaalien” olevan yleiskansallista ilveilyä tai yleiskansallista puoskarointia. *Yhtään* sellaista edustajaa, joka edes jossain määrin ansaitsisi „koko kansan valitseman” edustajan nimen, s.o. saisi 50—100 tuhatta todella vapaasti ja tietoisesti annettua ääntä, yhtään sellaista edustajaa Venäjällä ei voida „vaalikamppailun alkaessa” missään valita.

Iskralaisessa päätöslauselmassa kehoitetaan proletariaattia *pelaamaan komediaa* eivätkä mitkään varaukset ja verukkeet muuta tämän komedianttien päätöslauselman merkitystä. Meille sanotaan, että vaalit toimitetaan vasta silloin, kun „järjestöllä on riittävästi voimaa”, vasta sitten, kun „ennakoltajärjestäminen turvaa sen (kapinan) yleisyyden ja yhtenäisyyden”. Me vastaamme: voima todistetaan teoilla eikä sanoilla. Ennen kapinan voittoa on naurettavaa puhuakin voimasta, joka pystyisi — pilkkanaurua herättämättä — edes julistamaan „yleiskansalliset vaalit”, niiden suorittamisesta puhumattakaan. Kapinan voittoa ei voi „turvata” mikään yleisyys eikä mikään järjestön yhtenäisyys, ellei (1) tämä järjestö ole kokoonpantu sellaisista henkilöistä, jotka todellakin kykenevät kapinaan (mutta olemme nähneet, että päätöslauselma saarnaa yksinkertaisesti „laajoja”, s.o. itse asiassa osvobozhdenijelaisia, järjestöjä, jotka ehdottomasti pettäisivät kapinan, jos se alkaisi); (2) ole voimaa kapinan viemiseen voittoon (ja voittoa varten tarvitaan vallankumousarmeijan materiaallinen voima, paitsi yleisen mielipiteen ja kansan edun moraalista voimaa y.m.s.). Kun etutilalle asetetaan tämä moraalinen voima, nämä räiskyvät sanat „yleiskansallisesta” ja *vaietaan* taistelukutsussa suoranaisesta materiaalisesta voimasta, niin se merkitsee proletariaatin

vallankumouksellisten tunnusten madaltamista porvarillis-demokraattiseksi fraasiksi.

Ilveilyvaalit eivät nimenomaan ole „luonnollista”, vaan *keinotekoista* siirtymistä kapinaan, siirtymistä, jonka kourallinen intelligenttejä on keksinyt. Tällaisten keinotekoisten siirtymisten sepittäily on aivan samanlaista puuhaa kuin vanha Nadezhdinin puuha: „kiihoittavan” terrorin keksiminen. Uusiskralaiset haluavat yhtä keinotekoisesti „kiihoittaa”, herättää kansaa kapinaan,— aate, joka on perustojaan myöten väärä. Todella yleiskansallista järjestöä me emme voi luoda; ne vaalit, jotka me saisimme päähämme määrätä suoritettavaksi itsevaltiuden aikana, jäävät kiertämättä komediaksi, ja tuollaisen *sepitetyn* syyn käyttäminen kapinaa varten on samaa kuin kapinan dekretoiminen sellaisella hetkellä, jolloin kansassa ei ole *todellista* kiihtymystä. Vain henkilöt, jotka eivät luota proletariaatin vallankumoukselliseen aktiivisuuteen, vain intelligentit, jotka tavoittelevat remseitä sanoja, saattoivat ryhtyä syyskuussa 1905 keksimään „uusien kapinaan herättäviä vaikuttimia”. Ikään kuin meillä Venäjällä olisi vähän *todellisia* eikä komedianttien kapinanvaikuttimia, ikään kuin olisi vähän todellista eikä lavastettua, teennäistä joukkojen *kiihtymystä!* Ilveilyvaalit eivät milloinkaan kiihoita joukkoja. Mutta lakko tai mielenosoitus tai sotilaskapina tai ylioppilaiden vakava levottomuus tai nälkä tai mobilisaatio tai selkkaus Valtakunnanduomassa j.n.e., j.n.e., j.n.e. saattavat alituisesti, joka tunti todella *kiihoittaa* joukkoja. Ei ainoastaan ajatus „uusien kapinaan herättävien vaikuttimien” keksimisestä ole mitä suurinta tyhmyyttä, vaan jopa ajatuskin siitä, että osoitetaan etukäteen tuo eikä jokin muu todella joukkoja kiihoittava vaikutin, olisi tyhmää. Hiukankin itseään kunnioittavat henkilöt, jotka suhtaantuvat hiukankin vakavasti sanoihinsa, eivät milloinkaan katso voivansa sepittää „uusien kapinaan herättäviä vaikuttimia”.

Ei „uusista vaikuttimista” ole puutetta, kunnianarvoisat Manilovit, vaan sotilaallisesta voimasta, vallankumouksellisen kansan (eikä yleensä kansan) sotilaallisesta voimasta, johon kuuluu 1) aseistettu proletariaatti ja talonpoikaisto, 2) näiden luokkien edustajista muodostuneet järjestyneet etujoukko-osastot, 3) kansan puolelle siirtymään valmiit sotaväenosastot. Kaikki nämä yhdessä muodostavatkin *vallankumousarmeijan*. Se, että puhutaan kapinasta, sen

voimasta, luonnollisesta siirtymisestä kapinaan, mutta ei puhuta vallankumousarmeijasta, on typeryyttä ja seka-sotkua,— sitä enemmän, mitä mobilisoidumpi on vasta-vallankumouksellinen armeija. Se, että Kaukasian ja Mus-tan meren, Puolan ja Riian kapinain kaudella keksitään „uusia kapinaan herättäviä vaikuttimia”, merkitsee tahallista kuoreensa sulkeutumista ja liikkeestä syrjään jättäytymistä. Me näemme mitä voimakkainta kuohuntaa työväen ja talon-poikain keskuudessa. Me näemme koko joukon kapinan-leimahduksia, jotka ovat jatkuvasti ja tavattomalla nopeu-della kehittyneet laajuuden, voiman ja sitkeyden kannalta tammikuun 9 päivästä lähtien. Ei kukaan mene takuuseen siitä, etteivätkö nämä leimahdukset uusiintuisi huomenna missä suurkaupungissa tahansa, missä sotilasleirissä tahansa, missä kylässä tahansa. Päinvastoin, kaikki merkit viittaavat siihen, että tuollaiset leimahdukset ovat toden-näköisiä, lähellä ja väistämättömiä. Niiden menestys riippuu ensinnäkin *vallankumouksellisen* agitaation ja organisaation menestyksestä,— nimenomaan vallankumouk-sellisen eikä „laajan demokraattisen”, josta „Iskra” jaarit-telee, sillä demokraattien keskuudessa on suuri joukko ei-vallankumouksellisia. Toiseksi, menestys riippuu vallan-kumousarmeijan voimasta ja valmiudesta. Edellisen ehdon ovat kaikki jo kauan sitten hyväksyneet ja kaikki vallanku-moukselliset kautta Venäjän toteuttavat sitä kirjaimellisesti jokaisessa kerhon ja ryhmän tilaisuudessa, jokaisessa pika- ja joukkokokouksessa. Jälkimmäinen on vielä hyvin, hyvin vähän tunnustettu. Liberaalinen porvaristo luokka-ase-mansa takia ei halua eikä voi sitä tunnustaa. Vallanku-mouksellisten keskuudessa siitä vaikenevat vain henkilöt, jotka auttamattomasti raahautuvat monarkistisen porvaris-ton perässä.

Kapina on hyvin suuri sana. Kutsu kapinaan on äärettö-män vakava kutsu. Mitä mutkikkaammaksi yhteiskunnalli-nen järjestelmä käy, mitä korkeammalla on valtiollisen vallan organisaatio, mitä täydellisempää on sotatekniikka, sitä sallimattomampaa on tuon tunnuksen kevytmielinen esittäminen. Ja olemme monesti puhuneet, että vallanku-moukselliset sosialidemokraatit ovat ammoisista ajoista valmistelleet sen esittämistä, mutta suoranaishana kutsuna antoivat sen vasta sitten, kun ei enää voinut olla mitään horjuntaja vallankumouksellisen liikkeen vakavuuden,

laajuuden ja syvyyden suhteen, ei mitään horjuntaja sen suhteen, että asia lähenee loppuratkaisuaan sanan todellisuudessa mielessä. Suuria sanoja on käytettävä harkitusti. Vaikeudet niiden muuttamisessa suuriksi teoiksi ovat äärettömiä. Mutta juuri sen vuoksi olisi anteeksiantamatonta suoriutua noista vaikeuksista fraasilla, työntää vakavat tehtävät syrjään manilovilaisilla keksinnöillä, vetää silmille verhoiksi äitelät sepitellyt muka „luonnollisista siirtymisistä” näihin vaikeisiin tehtäviin.

Vallankumousarmeija on myös hyvin suuri sana. Vallankumousarmeijan luominen on vaikea, monimutkainen ja pitkälinen prosessi. Mutta kun me näemme, että se on jo alkanut ja osittain, palasina on kaikkialla käynnissä; — kun me tiedämme, että ilman tuollaista armeijaa vallankumouksen todellinen voitto on mahdotonta, — niin meidän on annettava päättävä ja suora tunnus, julistettava sitä, tehtävä siitä politiikan päivänpolttavien tehtävien koetinkivi. Olisi virheellistä luulla, että vallankumouksellisilla luokilla on aina riittävästi voimaa kumouksen suorittamiseen, kun tämä kumous on täysin ajankohtainen yhteiskunnallis-taloudellisen kehityksen ehtojen vuoksi. Ei, ihmisyhteiskunta ei ole järjestetty niin järkevästi eikä niin „mukavasti” edistyneimpiä aineksia varten. Kumous saattaa tulla ajankohtaiseksi, mutta tämän kumouksen vallankumouksellisten luojain voimat saattavat olla riittämättömiä sen suorittamiseen, — silloin yhteiskunta mätänee, ja tuo mätäneminen kestää joskus vuosikymmeniä. On epäilemätöntä, että demokraattinen kumous Venäjällä on tullut ajankohtaiseksi. Mutta riittääkö vallankumouksellisilla luokilla nyt voimaa sen suorittamiseen, siitä ei vielä ole selvyyttä. Sen ratkaisee taistelu, jonka kriittinen hetki lähenee äärettömän nopeasti, — ellei kokonainen sarja välittömiä ja välillisiä merkkejä petä meitä. Moraalinen ylivoima on epäilemätön, moraalinen voima on jo ylivoimaisen suuri; ilman sitä ei tietenkään mistään kumouksesta voisi olla puhuttakaan. Se on välttämätön ehto, *mutta se ei vielä riitä*. Entä muuttuuko se materiaaliseksi voimaksi, riittävän suureksi murtaamaan itsevaltiuden sängen, sängen vakavan (älkäämme sulkeko siltä silmiä) vastarinnan, — sen osoittaa taistelun tulos. Kapinatunnuksen kysymyksen materiaalisella voimalla ratkaisemisen tunnus, — ja nykyisessä eurooppalaisessa kulttuurissa sitä on vain sotilaallinen voima. Tuota tunnusta

ei saa esittää ennen kuin kumouksen yleiset ehdot ovat kypsyneet, ennen kuin selvästi ilmenee joukkojen kiihtymys ja toimintavalmius, ennen kuin ulkoiset seikat johtavat ilmeiseen kriisiin. Mutta kun kerran tuo tunnus on annettu, niin silloin olisi jo suorastaan häpeällistä perääntyä jälleen moraaliseen voimaan, jälleen erääseen ehtoon, joka kasvattaa maaperää kapinalle, jälleen erääseen „mahdolliseen siirtymiseen” j.n.e., y.m.s. Ei, kun kerran arpa on heitetty, niin silloin on jätettävä kaikki verukkeet, on suoraan ja avoimesti selitettävä mitä laajimmille joukoille, millaiset ovat nyt menestyksellisen kumouksen käytännölliset ehdot.

Emme ole käsitelleet läheskään kaikkia iskralaisen päätöslauselman virheitä, päätöslauselman, joka — ajattelevien eikä „hetken tavoitteluun” rajoittuvien henkilöiden kannalta— tulee pitkän aikaa olemaan surullisena muistomerkkinä sosialidemokratian tehtävien madaltamisesta. Meistä tuntuu tärkeämmältä tarkastella virheiden peruslähteitä kuin luetella kaikki, jopa verrattain pienetkin, perusvillipillisyyden ilmaukset. Sen vuoksi mainitsemme vain ohimennen, kuinka typerää ja taantumuksellista on ajatus esittää „ultimaatumeja” (sota-alan sana, joka kuulostaa matalamieliseltä kerskumiselta silloin, kun ei ole valmista sotilasvoimaa) *Duumalle*, pyrkiä muuttamaan tämä *Duuma* vallankumoukselliseksi kokoukseksi*,— ja siirrymme käsittelemään tunnuksen: „kansan vallankumouksellinen itsehallinto”, yleistä merkitystä.

Tässä tunnuksessa tai oikeastaan sen muuttamisessa keskeiseksi tunnukseksi on „Iskran” kaikkien horjuntujen alkujuuri. „Iskra” on yrittänyt puolustaa tätä tunnusta viittaamalla „dialektiikkaan”, siihen samaiseen Plehanovin dialektiikkaan, jonka avulla Plehanov ensin puolusti

* Jos me osoittaudumme voimakkaiksi tulevassa ratkaisevassa taistelussa tsarismia vastaan, niin Valtakunnanduuma kääntyy kiertämättä vasempaan (ainakin liberaalilta osaltaan, taantumuksellisesta emme puhu), mutta kun yritetään vakavasti vaikuttaa Valtakunnanduumaan ilman tsaarin vallan murskaamista, niin se on yhtä typerää, kuin jos Japani rupeaisi esittämään „ultimaatumeja” Kiinalle tai antamaan vakavan merkityksen Kiinan avulle ilman Venäjän sotilaallisen voiman murskaamista. Vuoden 1848 maaliskuun 18 päivän jälkeen Preussin Valtakunnanduuma (Yhdistetty Landtag) silmänräpäyksessä „söhäisi” paperin perustavan kokouksen koollekutsumisesta, mutta siihen saakka kaikki vallankumouksellisten „ultimaatimit” ja kaikki heidän „pyrkimyksensä” vaikuttaa Valtakunnanduumaan, kaikki heidän uhkailunsa olivat tyhjänpäiväisiä sanoja Valtakunnanduomassa istuville Petrunkevitsheille, Roditsheville, Miljukoville y.m.s.

„Iskran” „organisaatioepämääräisyyksiä” ja sitten paljasti niitä!

Kansan vallankumouksellinen itsehallinto ei ole kapinan prologi, sanoimme me, ei „luonnollista siirtymistä” siihen, vaan se on epilogi. Ilman kapinan voittoa ei voida vakavasti puhuakaan oikeasta ja täydellisestä itsehallinnosta. Ja me lisäsimme, että itse ajatuskin painopisteen siirtämisestä valtion hallintoon eikä valtion rakenteeseen ori taantumuksellinen, että vallankumouksellisen itsehallinnon samaistaminen vallankumousarmeijan kanssa on mitä suurinta tyhmyyttä, että vallankumousarmeija voitettuaan edellyttää ehdottomasti vallankumouksellista itsehallintoa, mutta vallankumoukselliseen itsehallintoon ei vielä ehdottomasti kuulu vallankumousarmeija.

„Iskra” on yrittänyt puolustaa tietoisten tunnustensa sekavuutta viittaamalla tiedottoman vaistovaraisen prosessin „dialektiikkaan”. Elämä ei muka tunne jyrkkiä rajoja. Työläispörsejä on nykyäänkin („Sotsial-Demokrat”¹⁰² № 12), siinä teille itsehallinnon aineksia. Dialektisessä kehitysprosessissa prologi ja epilogi useinkin nähkääs kietoutuvat toisiinsa.

Tämä viimeksi mainittu on aivan totta. Niin, todellisen kehityksen prosessi tapahtuu *aina* sekavasti, työntäen esiin epilogin palasia ennen todellista prologia. Mutta merkitseekö se, että tietoisien puolueen johtajalle on sallittua taistelun tehtävien *sotkeminen*, sallittua prologin ja epilogin sotkeminen toisiinsa? Voidaanko sotkuisen vaistovaraisen prosessin dialektiikalla puolustaa sekasotkua tietoisten sosialidemokraattien logiikassa? Eikö se merkitse, että dialektiikka marxilaisessa mielessä vaihdetaan dialektiikkaan lehanovilaisessa mielessä?

Ajatuksemme havainnollistamiseksi otamme esimerkin. Olettakaamme, että kysymyksessä ei ole demokraattinen, vaan sosialistinen kumous. Kriisi kypsyy, proletariaatin diktatuurin aikakausi lähenee. Ja nyt sitten opportunistit asettavat etutilalle tunnuksen: kulutusyhdistykset, mutta vallankumoukselliset — tunnuksen: poliittisen vallan valtaaminen proletariaatin toimesta. Opportunistit kiistelevät: kulutusyhdistykset ovat proletaarien reaalista voimaa, reaalisten taloudellisten asemien valloittamista, ne ovat todellinen palanen sosialismia; te, vallankumoukselliset, ette ymmärrä dialektista kehitystä, tuota kapitalismin

kehittyessään sosialismiksi muuttumista, tuota sosialismin solujen tunkeutumista itse kapitalismin uumeniin, kapitalismin tyhjäksi tekemistä uudella sosialistisella sisällöllä.

Kyllä, vastaavat vallankumoukselliset, me olemme samaa mieltä siitä, että kulutusyhdistykset ovat tiettyssä mielessä palanen sosialismia. Ensiksikin, sosialistinen yhteiskunta on yksi suuri kulutusyhdistys suunnitelmanmukaisesti järjestettyine tuotantoineen kulutusta varten; toiseksi, sosialismia ei voida toteuttaa ilman voimakasta, monipuolista työväenliikettä, ja kulutusyhdistykset ovat kiertämättä eräs noista monista puolista. Mutta kysymyshän ei ole siitä. Niin kauan kuin valta pysyy porvariston käsissä, niin kauan kulutusyhdistykset ovat surkea palanen, joka ei takaa mitään vakavia muutoksia, ei tuo mitään ratkaisevaa uudistusta ja joskus jopa vie syrjäänkin siitä vakavasta taistelusta, jota käydään kumouksen puolesta. On kieltämätöntä, että tottumukset, joita työläiset hankkivat kulutusyhdistyksissä, ovat sangen hyödyllisiä. Mutta näiden tottumusten vakavalle käyttämiselle voi luoda vainion ainoastaan vallan siirtyminen proletariaatille. Silloin kulutusyhdistysten järjestelmä tulee saamaan käyttöönsä myöskin lisäarvon; nyt tämän hyödyllisen instituution käyttöpiiri on rajoitettu mitättömäksi työpalkan vähyyden vuoksi. Silloin se tulee olemaan todella vapaiden työntekijöiden kulutusliitto; nyt se on pääoman polkemien ja ahdistamien palkkaorjien liitto. Kulutusyhdistykset ovat siis palanen sosialismia. Dialektinen kehitysprosessi todellakin tyrkyttää jo kapitalismin puitteissa uuden yhteiskunnan aineksia, sekä sen aineellisia että henkisiä aineksia. Mutta sosialistien pitää osata erottaa palanen kokonaisuudesta, heidän pitää esittää tunnukseseen *kokonaisuus* eikä palanen, heidän pitää asettaa todellisen kumouksen perusehdot vastapainoksi niille osittaisille parsimisille, jotka useinkin vievät taistelijoita syrjään tosivallankumoukselliselta tieltä.

Mitä „Iskra” arvelee, kuka tässä kiistassa on oikeassa?

Sama juttu on tunnuksen „vallankumouksellinen itsehallinto” suhteen demokraattisen kumouksen kaudella. Emme ole vallankumouksellista itsehallintoa vastaan, olemme aikoja sitten antaneet sille tietyn vaatimattoman paikan minimiohjelmassamme (ks. §:ää laajasta paikallisesta itsehallinnosta), olemme samaa mieltä, että se on

palanen demokraattista kumousta, kuten „Proletarin” 15. numero jo totesi *, kun se viittasi Smolenskin duumaan. Demokraattinen kumous olisi mahdotonta ilman voimakasta ja monipuolista demokraattista liikettä, ja eräänä noista monista puolista on liike, jota käydään itsehallinnon alalla. Mutta demokraattinen kumous olisi mahdoton myös esim. ilman vallankumouksellista koulua, joka on yhtä epäilemätön merkki tsarismin tosiasiallisesta rappeutumisesta kuin työväenpörssit vastoin poliisin tahtoa, kuin kuohunta papiston keskuudessa, kuin lainvastainen paikallinen itsehallinto y.m.s. Mikä johtopäätös tästä seuraa, ajatelkaapa, toverit „Iskrasta”! Sekö, että kaikki nämä rappeutumisen palaset on yhdistettävä eheäksi kapinatunnukseksi? vaiko se, että kapinatunnuksesta on tehtävä rujo sitomalla se johonkin yhteen palaseen, itsehallintoon?

„Vallankumouksellisen itsehallinnon järjestäminen tai, mikä on samaa, kansan voimien järjestäminen kapinaa varten”, kirjoitti uljas „Iskra” (№ 109, s. 2, palsta 1). Se on samaa kuin jos sanotaan: vallankumouksellisen koulun järjestäminen on voimien järjestämistä kapinaa varten, kuohunnan järjestäminen papiston keskuudessa on voimien järjestämistä kapinaa varten, kulutusyhdistysten järjestäminen on voimien järjestämistä sosialistista kumousta varten. Ei, huonoja dialektikkojapa te olette, toverit „Iskrasta”. Te ette osaa harkita dialektisesti, vaikka osaattekin mainiosti kierrellä ja kaarrella, kuten Plehanov, kysymyksessä, joka koskee teidän katsantokannoissanne olevia organisaatio- ja taktillisia epämääräisyyksiä. Teiltä on jäänyt huomaamatta, että kapinan voittaessa kaikki nuo kumouksen palaset sulautuvat kiertämättä eheäksi, loppuun saakka viedyksi kapinan „epilogiksi”, kun taas ilman kapinan voittoa palaset jäävät palasiksi, surkeiksi, mitään muuttamattomiksi, vain poroporvareita tyydyttäväiksi palasiksi.

Moraali: 1) Sosialidemokratian opportunisteilla on sekä sosialistisen kumouksen aattona että demokraattisen kumouksen aattona paha tapa touhuta suuna päänä valttavan prosessin erään pienen palasen parissa, julistaa tuo palanen kokonaisuudeksi, alistaa tuolle palaselle kokonaisuus, turmella siten kokonaisuus muuttuen sen vuoksi

* Ks. tätä osaa, s. 208. *Toim.*

epäjohdonmukaisten ja arkojen reformistien häntyreiksi.
2) Vaistovaraisen prosessin dialektiikka, prosessin, joka on aina ja ehdottomasti sekava, ei kelpaa puolustamaan sekavuutta loogillisissa päätelmissä ja poliittisissa tunnuksissa, jotka aika usein (mutta ei ehdottomasti) ovat sekavia.

P.S.* Kirjoitus oli jo taitettu, kun saimme „Iskran” ulkomaisena julkaisuna Etelän perustavan konferenssin päätöslauselmat. Valtakunnanduunaa koskevan päätöslauselman teksti eroaa jonkin verran Venäjällä julkaistusta ja ylempänä painattamastamme. Mutta nämä eroavaisuudet eivät ole oleellisia eivätkä missään määrin koske meidän arvosteluamme.

„Proletari” № 21,
lokakuun 17 (4) pnä 1905

Julkaistaan „Proletari” lehdessä
tekstiin mukaan

* — Postscriptum — jälkkirjoitus. Toim.